

Porsanger kommune
Porsáγγgu gielda
Porsangin komuuni

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2024-2027

INNHold

1.	INNLEDNING.....	3
2.	PLANSTRATEGI – FØRINGER OG FORVENTNINGER.....	3
2.1.	Generelt.....	3
3.	NASJONALE OG REGIONALE FORVETNINGER TIL KOMMUNAL PLANLEGGING	3
3.1.	Regionale føringer og utviklingstrekk i Finnmark fylke	4
3.2	Bygdevekstvtalen	4
3.3	Politisk forankring	5
4.	SAMLET KOMMUNEPLAN – SAMFUNNSDEL OG AREALDEL	5
4.1	Kommuneplanens samfunnsdel	5
4.1	Kommuneplanens arealdel.....	5
5.	PORSANGER KOMMUNES PLANER.....	6
5.1	Gjeldende planstrategi	6
5.2	Utfordringer for kommunen.....	6
5.3	Prioritering av planer i ny planstrategi	7

1. INNLEDNING

Jf. plan- og bygningsloven § 10-1 stilles det krav til kommunene om å ha en kommunal planstrategi. Planstrategien kan kobles sammen med oppstart av arbeidet med kommuneplanen. Porsanger kommune slår sammen disse prosessene, og utarbeider planprogrammet i samme prosess som kommunal planstrategi. Det er utarbeidet et felles kunnskapsgrunnlag som er et status- og analysegrunnlag for begge prosessene.

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. En planstrategi er ikke er plan, men en vurdering av hvilket planverk kommunen trenger å utarbeide for å nå sine strategiske mål. Det er et politisk verktøy for prioriteringer. Det skal ikke vedtas mål og strategier i planstrategien – dette kommer i planverket.

Planprosessene skal sikre demokratisk styring, bred deltakelse og legge til rette for læring og utvikling av nye ideer og perspektiv. Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder også ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye planer i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Porsanger kommune vedtok sin nåværende planstrategi i 2020, og nytt kommunestyre som ble konstituert høsten 2023 skal da i løpet av første året av kommunestyreperioden vedta en ny planstrategi.

2. PLANSTRATEGI – FØRINGER OG FORVENTNINGER

2.1. Generelt

Planstrategien skal omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden for kommunestyrets 4-årsperiode. Det vil være fritt opp til kommunestyret å vedta en ny planstrategi senere i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Dette betyr at planstrategien sendes på høring. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling. Kunnskapsgrunnlaget som er utarbeidet er da et vedlegg både til planprogrammet og planstrategien, og legges ut på Porsanger kommunes hjemmeside med link via høringsbrevet som går ut.

3. NASJONALE OG REGIONALE FORVENTNINGER TIL KOMMUNAL PLANLEGGING

Et utgangspunkt for utarbeidelse av den kommunale planstrategien er de nasjonale forventningene til kommunal og regional planlegging. Det foreligger et nytt forventningsdokument fra regjeringen for planperioden 2023-2027. Forventningsdokumentet omfatter følgende hovedutfordringer som kommunene og fylkeskommunene forventes å fokusere på i sitt planarbeid:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning

- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Ut fra de nasjonale forventningene skal FNs bærekraftsmål ligge til grunn for planarbeidet. Disse er omtalt i kunnskapsgrunnlaget kap. 11.

I tillegg til nasjonale forventninger er derfor lokal erfaring og kunnskap av avgjørende betydning for å komme fram til en felles forståelse og enighet om hva som er hovedutfordringene i kommunen, og hvilke utfordringer som bør prioriteres. Dette er i tidlig fase gjort gjennom et politisk forankrings- og innspillverksted med kommunestyret, som har dannet rammene både for arealstrategien og fokusområdene i samfunnsplanen.

Porsanger er Norges første 3-språklige kommune, vedtatt av Kongen i Statsråd i 2003, og er en del av forvaltningsområdet for samisk språk. I henhold til samelovens § [3-13](#) skal kommunene i forvaltningsområdet drøfte utfordringene for samisk språk i kommunal planstrategi, jf. plan- og bygningsloven § [10-1](#).

Porsanger har samisk språk- og kultursenter, opprettet i 1994, og er det eldste samiske språksenteret i landet. Billefjord er oppvekstsenter er definert som et sjøsamisk oppvekstsenter. Skolene i Porsanger tilbyr samisk undervisning på alle nivåer ved alle skolene. Kommunen har også kvensk språksenter, da Porsanger er et av kjerneområdene for kvensk bosetting i Norge.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

Vedtatt ved kongelig resolusjon 20. juni 2023

3.1. Regionale føringer og utviklingstrekk i Finnmark fylke

Siden Finnmark fylke ble gjenopprettet igjen som eget fylke fra 1.1.2024, er en god del av regionale føringer fra regionale planer Troms- og Finnmark fylke. Disse finnes i det felles kunnskapsgrunnlaget kap. 2.2.

3.2 Bygdevekstavtalen

Bygdevekstavtalen Midt-Finnmark er et viktig støttedokument for planarbeidet, spesielt for samfunnsdelen. Delmålene i denne er:

- Delmål 1: En styrket og fremtidsrettet plan- og utviklingskapasitet i pilotkommunene
- Delmål 2: Et variert næringsliv tilrettelagt for fleksible arbeidsplasser
- Delmål 3: Et fleksibelt utdanningstilbud - fortrinnsvis på hjemplassen
- Delmål 4: Et attraktivt boligmarked gjennom økt boligbygging, en modernisert bygningsmasse og utvikling av nye botilbud
- Delmål 5: Infrastrukturløft i regionen som gir økt mobilitet, reduserte avstandsutfordringer og tilstrekkelig tilgang på kraft og IT
- Delmål 6: En bærekraftig forvaltning av naturverdier

3.3 Politisk forankring

I tidligfase av arbeidet med kommunal planstrategi er det gjennomført et politisk arbeidsverksted for forankring og innspill. Til grunn for arbeidsverkstedet lå det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag med nasjonale og regionale føringer, utviklingstrekk og statistikker. Kommunestyret ble inndelt i grupper på tvers av politiske partier. De jobbet først med en SWOT-analyse av Porsanger kommune, og deretter med 3 oppgaver de gav innspill på:

1. Hvilke planer skal kommunen prioritere i kommende 4-årsperiode, og hvorfor?
2. Hvilke områder er viktigst for Porsangersamfunnet fremover? Hvor vil vi at Porsangersamfunnet skal være om 10-15 år?
3. Hvordan skal medvirkningsprosessene i planarbeidet være? Hvem skal delta, åpne eller styrte folkemøter, fokusmøter? Geografiske møter? Særmøter m/næringsliv, reindriften, lag og foreninger, Forsvaret?

4. SAMLET KOMMUNEPLAN – SAMFUNNSDEL OG AREALDEL

4.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt i 1989. Det ble startet en revidering og utarbeidet et høringsdokument i 2015, men denne planen ble ikke formelt vedtatt. I realiteten betyr dette at Porsanger ikke har en gjeldende samfunnsdel.

4.1 Kommuneplanens arealdel

Gjeldende arealdel til kommuneplanen ble vedtatt i 2023. Mange av satsingsområdene fra gjeldende samfunnsdel er tatt inn i arealdelen og utgjør tiltak for å oppfylle målene som er satt. Det nevnes her:

- Nye boligformål og 8 områder for spredt boligbygging
- Kjerneområder for landbruk som hensynssoner
- Fritids- og turistformål, og spredt næringsformål for naturbasert turisme
- Områder for råstoffutvinning
- Utfartsparkeringsplasser
- Områder for spredt fritidsbebyggelse
- Hensynssoner for reindrift, naturmiljø og biologisk mangfold
- Båndlegging av naturområder og freda kulturminner
- Risiko og sårbarhetsanalyser

Pågående revisjon av kommuneplanens samfunnsdel vil resultere i nye føringer og mål som gjør det naturlig å ta kommuneplanens arealdel opp til vurdering i løpet av de nærmeste årene.

5. PORSANGER KOMMUNES PLANER

5.1 Gjeldende planstrategi

Matrisen viser planstrategien som ble vedtatt i 2020, og som ikke lenger er gjeldende. Av gjennomførte planer ble kommuneplanens arealdel vedtatt i 2023, og det er startet et arbeid med strategiplan for helse- og omsorg. Øvrige planer i planstrategien er ikke gjennomført.

Planstrategi for 2020-2023								
Følgende planer prioriteres i perioden 2020-2023:								
Ansv.	Plantype og -navn	Høst 2020	Vår 2021	Høst 2021	Vår 2022	Høst 2022	Vår 2023	Høst 2023
Kommuneplan								
KST	Arealdel	X						
KST	Samfunnsdel	X	X					
KST	Handlingsdel til samfunnsdel		X	X				
Strategiplaner – overordnede samfunn								
KST	Strategiplan for næringsutvikling			X	X			
KST	Strategiplan for helse og omsorg			X	X			
Temaplaner – tiltak								
FSK	Temaplan – Hovedplan VA		X	X				
FSK	Temaplan – Trafikksikkerhetsplan					X		
FSK	Temaplan – Folkehelse	Avklares etter samfunnsdel og helse og omsorg						
FSK	Temaplan – Klima og energi	Avklares etter vedtak ny samfunnsdel						
Reguleringsplaner								
KST	Områderegulering – Lakselv sentrum	Avklares etter vedtak ny arealdel						
KST	Detaljregulering for Hamnbukt havn	Avklares etter vedtak ny arealdel						
KST	Områderegulering av boligområde	Avklares etter vedtak ny arealdel						

Fra tidligere av er det vedtatt følgende planer:

- Ruspolitisk handlingsplan 2020-2023 vedtatt september 2020
- Trafikksikkerhetsplan 2018-2022, vedtatt februar 2018
- Landbruksplan 2017-2024, vedtatt mars 2017
- Boligpolitisk handlingsplan 2018-2028, vedtatt mai 2018
- Veteranplan 2019-2023, vedtatt mai 2019
- Masterplan «Porsanger og Karasjok mot 2030 (reisemålsutvikling), vedtatt februar 2020
- Leve Hele Livet i Porsanger 2022-2023, vedtatt 2021.

5.2 Utfordringer for kommunen

Ut fra vurderinger av hvilke utfordringer kommunen har, skal man prioritere hvilke planprosesser og tiltak som kommunen må prioritere for å nå sine mål. Som mange andre distriktskommuner har Porsanger demografiske utfordringer, med en sterk økning av eldre over 80 år frem mot 2050. Samtidig er det en nedgang i alle aldersgrupper under 66 år. Etter kunnskapsgrunnet, politisk arbeidsverksted

og administrative innspill vurderes følgende utfordringer som retningsgivende for prioritering av planarbeid:

- Skape en større bredde i nærings- og arbeidsliv. Kommunen har en utstrakt pendling både ut og inn av kommunen.
- Sikre gode oppvekst og levevilkår for alle aldersgrupper, bl.a. med fokus på folkehelse. Kommunen har en folkehelseprofil med utfordringer, spesielt blant yngre
- Skape et mere attraktivt Lakselv sentrum med sosiale møteplasser, samtidig som det er levende bygder
- Sikre rekruttering av fagpersonell til kommune og regionen, bl.a. gjennom samarbeid i Midt-Finnmarkregionen.

5.3 Prioritering av planer i ny planstrategi

- **Kommuneplanens samfunnsdel**

Kommunen har ikke en vedtatt samfunnsplan, og utarbeidelse av denne har prioritet 1. Det er samtidig med utarbeidelse av planstrategien utarbeidet planprogram for ny samfunnsdel.

- **Kommuneplanens arealdel**

Arealdelen ble vedtatt i 2023 etter en langvarig prosess. Flere områder ble tatt ut til mekling. Det er et sterkt ønske om å revidere deler av arealplanen.

- **Helse- og omsorgsplan**

Det er gjennomført oppstart av ny helse- og omsorgsplan i 2023. Det er kommet en del innspill på å se på en utvidet helse- og omsorgsplan, eller en egen folkehelse- og idretts-/anleggsplan.

- **Strategisk næringsplan**

Det skal utarbeides en ny næringsplan som tar opp i seg landbruksplan/ primærnæringene, handel/turisme/bærekraftig reiseliv.

- **Områdeplan/sentrumsplan Lakselv**

Plan knytte til å utvikle et attraktivt kommunesenter med sosiale møteplasser, sentrumsnær boligbygging og handel/service samt trygg infrastruktur.

- **Idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og folkehelse**

Tiltaksdelen ble revidert i 2016, men planen bør tas opp til helhetlig revidering. Fokus på folkehelse i hele livsløpet, sektorovergrepene. Må sees i sammenheng med folkehelseperspektivet i ny helse- og omsorgsplan. Planen tas opp til revidering i 2023.

Planene må tilpasses den kapasitet og tilgang til kompetanse for planutarbeidelse. I 2024 og 2025 vil ressurser knyttes opp mot omfattende planarbeid med samfunnsdel og arealdel, samt helse- og omsorgsplan.

	VEDTATT	REVI- DE- RES.	24	25	26	27	ANSV	MERKNAD
KOMMUNEPLAN ETTER PBL								
Kommuneplan - samfunnsdel	1989		X				KS FSK	Ny
Kommuneplan – arealdel	2023	Ja		X			KS PTU	Revideres på enkelte områder
KOMMUNEDELPLANER ETTER PBL								
	VEDTATT	REV.	24	25	26	27	ANSV	MERK!
Strategisk næringsplan					X		KS FSK	Ny
Idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og folkehelse						X	KS FSK	Ny
Områdeplan Lakselv sentrum					X		KS PTU	Ny
Helse- og omsorgsplan			X				KS OMS	Ny
TEMAPLANER								